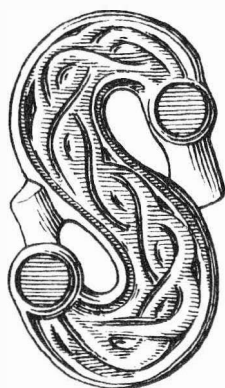

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

BRNO 1975

vinami. Množství keramických nálezů přinesly velké hluboké jámy č. 1 - 3 a č. 6. V jámě č. 2 byly rozsáhlé, do oranžova propálené destruktce skloněné od severní stěny k jihu do středu jámy. Zvláštní pozornosti zaslouží poměrně pravidelné objekty č. 1 a 6, které snad představují zbytky po chatách.

Objekt č. 1 byl v podstatě pravidelně obdélníkovitý se zaoblenými rohy s širokým výběžkem v jižní polovině východní stěny /š. ca 230 cm/, jenž do východní stěny zasahoval nestejněoměrně asi 50 cm. Ve směru Z - V byl objekt bez výběžku 430 cm dlouhý, jeho šířka obnášela asi 360 cm. Dosahoval hloubky asi 140 cm pod hladinou výkopu. V severní polovině bylo dno rovné, v jihovýchodní čtvrtině se ke stěnám poněkud zvedalo. Původně patrně kolmé stěny byly rozrušeny četnými norami. Zásyp jámy zejména v severovýchodní čtvrtině byl až sypký, šedohnědý, silně popelovitý, v hloubce asi 40 cm pod hladinou se objevila žlutokvá kra s propálenými hručkami, v hloubce 50 cm pod byly ve střední části severní poloviny kusy do červeně propálené sypké hlíny. Z jámy jsme získali početný keramický materiál.

Objekt č. 6 byl zhruba čtvercovitý /ca 4 x 4 m/ s ven vypouklou východní stěnou a s půloválným výběžkem na severní stranu, 90 cm dlouhým, při severozápadním rohu. Zahluboval se ostře 50 až 60 cm do podloží, jež se na jižní stranu značně sklánělo. Do nestejněoměrného dna byly zapuštěny jamky, některé patrně po kůlech. Zásyp jámy tvořila silně popelovitá, šedohnědá hlína, při dně smíšená se žlutým podložním štěrkem. Také tato jáma poskytla dostatečný počet střepů horákovské kultury.

I když prvořadým úkolem výzkumu bylo řešení otázek souvisejících se slovanskými pohřebišti na návrší v Rajhradě-Rajhradcích u Rebešovic, přinesly výsledky dosavadních tří sezon také důležitá svědectví pro poznání rozvržení objektů na sídlišti v mladší době halštatské.

Dritte Grabungssaison auf dem slawischen Gräberfeld und der Horákov Siedlung in Rajhrad /Bez. Brno -venkov/. In der dritten Grabungssaison in Rajhrad wurden nur 7 Gräber auf einer Fläche von 2.000m² untersucht. Von denen sind bloss vier zweifellos grossmährisch /ein Paar silberne Ohrgehänge, ein eiserner Eimerbeschlag, 2 Eisenmesser, ein Bronzebeschlag/. Ein isoliertes Grab ist durch eine durchsichtige, mehrwandige, lila Perle eher in den jungburgwallzeitlichen Abschnitt datiert. Die weiteren zwei Gräber, mit ungewohnter Orientierung, ebenfalls isoliert, waren fundlos.

Ausser den slawischen Gräbern entdeckte man eine Hütte aus der römischen Kaiserzeit, eine Grube der Velaticer Kultur und 10 Siedlungsobjekte der Horákov Kultur. Die Horákov Objekte sind durch verschiedene Typen vertreten. Fünf Gruben hatten einen kreisförmigen Grundriss /Ø 100-180cm/ und waren weniger als 50cm tief. Die grossen, tiefen Gruben gewährten eine Menge an keramischem Material. Zwei Objekte waren regelmässig und stellen vielleicht Überreste von Hütten vor. Objekt Nr. 1 war rechteckig im Ausmasse von 430 x 360cm, 140cm unter dem Grabungsniveau tief, mit einem Ausläufer auf der Ostseite. Objekt Nr. 6 war viereckig im Ausmasse von ca. 4 x 4m, 50 - 60cm tief, mit einem Ausläufer auf der Nordseite.

POVRCHOVÝ PRŮZKUM NA SLOVANSKÉM SÍDLIŠTI U POŠTORNÉ

/ okr. Břeclav /

Zdeněk Měřínský, AÚ ČSAV Brno

V letních měsících roku 1974 bylo v místech známého slovanského sídliště v trati "Štoglova jáma" u Poštorné /1/ prováděno odlesnění spojené s úpravami terénu. Na základě upozornění p. Josefa Jurkoviče z Poštorné zde byl proveden povrchový průzkum, kterým se zhruba podařilo vymezit rozsah sídliště. Respektuje mírnou písčnou vyvýšeninu /tzv. hrůd/, ohraničenou na východě tzv. Štoglovým jezerem, na západě pak starým, nyní již zregulovaným ramenem Dyje. Podle povrchových nálezů tvořila osídlená plocha ovál o rozloze asi 200 x 100 m. Pocházejí odtud zlomky keramiky, z nichž některé jsou zdobeny rytými vícenásobnými hustými vlnicemi a rýhami. Zlomky okrajů mají jednoduchou profilaci, jsou vně šikmo vyhnuté, zaoblené a v několika případech na konci i seříznuté. Kromě keramiky byl na lokalitě nalezen téměř celý kamenný žernov, zlomky kostí, mazanice a pekáče. Nově získaný keramický soubor odpovídá již dříve zde nalezenému materiálu a lze jej datovat do 8. stol. /2/.

1 B. Novotný, Slovanské sídliště u Poštorné, AR VIII, 1956, 168-171, 186-187.

2 Nálezy budou předány do Regionálního muzea Mikulov.

Oberflächenuntersuchung auf der slawischen Siedlung bei Poštorná /Bez. Břeclav/. Bei der Entwaldung des Terrains in der Flur "Štoglova jáma" bei Poštorná kam es zur Störung von Objekten und Schichten einer slawischen Siedlung. Bei der Oberflächenuntersuchung gewann man hier Keramik-, Lehmewurf-, Pfannen- und Mahlsteinbruchstücke. Das geborgene Material kann in das 8. Jahrhundert datiert werden.

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1974

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19

Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík

Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový

Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá

Kresby : doc. dr. B. Klíma, A. Životská

Na titulním listě : stříbrná spona z doby stěhování národů ze Šakvic

Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně

Evidenční číslo : ÚVTEI-73332

Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejné